

Konjunkturnotat 2018

Overførselsindkomster og aktiveringsudgifter i 2018 på Arbejdsmarkedsudvalgets og Social- og Sundhedsudvalgets områder

I notatet redegøres for udviklingen i udgifterne til overførselsindkomster og aktivering. Dvs. sygedagpenge, kontanthjælp, dagpenge til forsikrede ledige, aktiveringsudgifter, revalidering, fleksjob og ledighedsydelse samt integration under Arbejdsmarkedsudvalget og derudover førtidspension, som hører under Social- og Sundhedsudvalget.

Samlet set forventes der nettoudgifter til overførselsindkomster og aktivering på 700,4 mio. kr. i 2018. Dette er 4,0 mio. kr. mindre end forudsat i basisbudgettet.

Indledningsvist beskrives de generelle ændringer og tendenser på arbejdsmarkedsområdet på landsplan og i Hvidovre Kommune.

1.0 Generelle udfordringer - Landsplan

Beskæftigelsesområdet er præget af stor omskiftelighed og hyppige reformer. Særligt indførelsen af refusionsreformen har betydet store ændringer, da denne fundamentalt har ændret på kommunens refusionsindtægter.

1.1 Positiv udvikling i beskæftigelsen og ledigheden

Udviklingen i både beskæftigelsen og ledigheden er fortsat positiv. Stigningen i beskæftigelsen kan tilskrives en positiv udvikling af den private beskæftigelse, som de seneste tre år er steget med 118.000 personer på landsplan. Også ledighedstallet har været i en positiv udvikling, da dette er faldet med 11.000 personer fra 2014 til 2015. Faldet i ledighedstallet ventes dog fremadrettet at ske i et lavere tempo, da flere flygtninge nu vurderes som arbejdsmarkedsparate og dermed indgår i ledighedstallet.

1.2 Ingen større lovændringer på beskæftigelsesområdet

Til forskel fra tidligere år er der ikke vedtaget eller udsigt til større lovændringer. Ingen af de nye love eller lovforslag på beskæftigelsesområdet har væsentlige økonomiske konsekvenser.

Regeringen og KL er i økonomiaftalen for 2018 enige om, at en række forenklingstiltag i forhold til beskæftigelsesloven (LAB) skal gennemføres med virkning fra 2018. Initiativerne skal forhandles med de involverede forligspartier. De økonomiske konsekvenser af denne del af aftalen, kendes endnu ikke.

1.3 Jobreform har fokus på småjobs

En væsentlig pointe i den såkaldte jobreform på kontanthjælpsområdet er at fokusere sin indsats mod småjobs. En analyse fra Danmarks Statistik

HVIDOVRE KOMMUNE

Center for Økonomi og Analyse
Specialkonsulent:
Henrik Astrup

Sagsnr.: 17/430

Dato: 16-08-2017/TTR/hsp

viser af der 1. halvår 2016 var 650.900 job med en ugentlig arbejdstid på under 20 timer, og at 455.500 af disse job – svarende til 70 pct. - var under 10 timer om ugen. På det danske arbejdsmarked er der således mange job under 20 timer om ugen, men kun 5.500 af jobbene – svarende til under 1 pct. - er besat af kontanthjælpsmodtagere. For kommunen er der både på den korte og den lange bane en god økonomi i at forsøge at få borgeren i et job på få timer.

2.0 Generelle konjunkturer og ledighed

2.1 Ledigheden

Fra 2008 oplevede Danmark en stigende ledighed, men fra 2014 har tendensen ændret sig og det er Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn, at dette vil fortsætte i 2018.

I Økonomisk Redegørelse fra maj 2017 skønner ministeriet over udviklingen i ledigheden i 2018:

I 1.000 personer	2014	2015	2016	2017	2018
Bruttoledighed (inkl. Aktiverede)	134	123	113	(117)	(114)

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet, Økonomisk redegørelse, maj 2017

Tal i parentes er Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn.

Bruttoledige: Forsikrede ledige samt jobparate kontanthjælpsmodtagere.

Det ses af tabellen, at Økonomi- og Indenrigsministeriet forventer et generelt fald i ledigheden fra 2016-2018. Dog er tallene for ledighedsudviklingen påvirket af, at en væsentlig større andel af flygtninge fra og med 2016 vurderes som arbejdsmarkedsparete og som dermed indgår i bruttoledigheden fra 2016/2017.

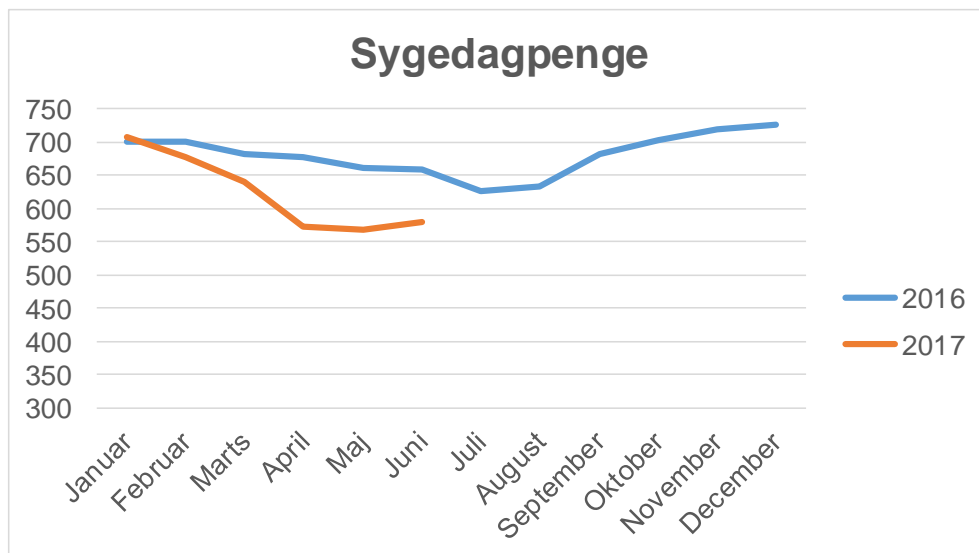
I absolutte tal er der i løbet af 2016 tale om en stigning fra knap 1.000 til godt 11.000 ledige flygtninge og familiesammenførte, med en særlig markant stigning i oktober til december. Det er en del af baggrunden for, at der i 2017 og 2018 forventes et ledighedsfald i et lidt lavere tempo. Det Økonomiske Råds vurdering (maj 2017) af ledigheden i 2017 og 2018 er marginalt højere end regeringens vurdering.

Hvidovre Kommune

Arbejdsmarkedsudvalget

2.2 Sygedagpenge

Antallet af sygedagpengesager har i 2016 ændret sig relativt meget sammenlignet med det foregående år. Antallet af fuldtidspersoner på sygedagpenge er faldet fra 2016 til april 2017.

Til trods for, at der forventes en lavere ledighed i kommunen i 2018, forventes dette ikke at have direkte positiv afsmittende virkning på antallet af sygedagpengemodtagere. Det skyldes, at antallet af borgere på sygedagpenge ikke er konjunkturfølsomt og dermed heller ikke følger samme udvikling som den generelle udvikling i ledigheden.

Det forventes dermed, at antallet af borgere på sygedagpenge vil være 600 fuldtidspersoner i 2018.

Sygedagpenge indgår, modsat de fleste andre indkomstoverførselsområder, ikke i det budgetgaranterede område og kommunerne kompenseres alene for lovændringer efter forhandling mellem Regeringen og KL ved væsentlige ændringer i aktiviteten.

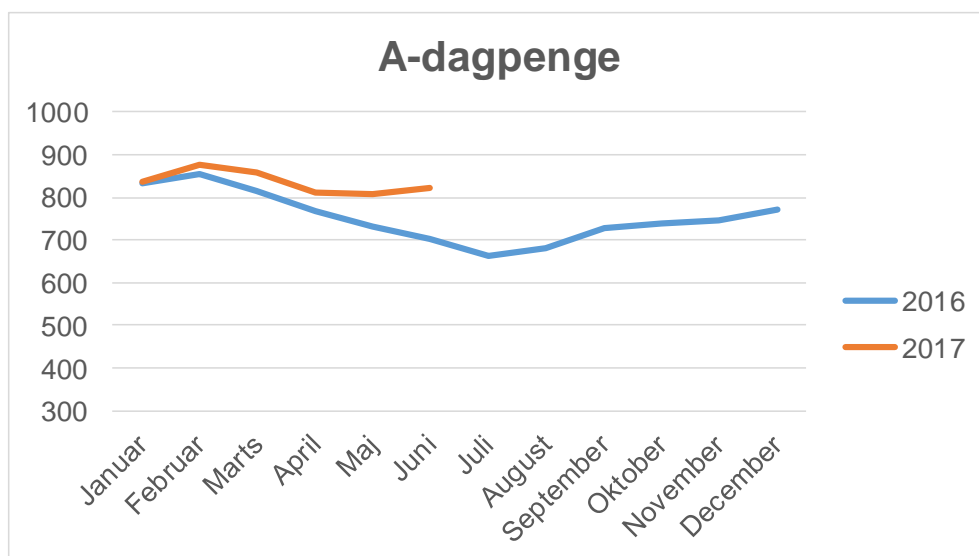
2.3 Arbejdsløshedsdagpenge til forsikrede ledige

Andelen af udgifter til medfinansiering af de forsikrede ledige på arbejdsløshedsdagpenge, bliver primært finansieret igennem beskæftigelsestilskuddet. Beskæftigelsestilskuddet for 2017 er for Hvidovre Kommune udmeldt til at være 103,0 mio. kr. Dette beløb skal helt eller delvist finansiere kommunens udgifter til medfinansiering af arbejdsløshedsdagpenge og løntilskud til forsikrede ledige.

Beskæftigelsestilskuddet efterreguleres dog ad flere omgange ved hhv. midtvejsreguleringen og efterreguleringen. Der ses ofte en stor forskel mellem det oprindeligt udmeldte beskæftigelsestilskud og det endelige efterregulerede beskæftigelsestilskud.

Styringen af området er delt mellem A-kasserne, staten og kommunerne, hvor A-kasserne står for administrationen. Staten udbetaler og kommunerne varetager den aktive indsats og medfinansierer en del af udgifterne.

Antallet af A-dagpengemodtagere varierer meget henover et år, som skyldes sæsonudsving inden for en række brancher. Det betyder bl.a., at der typisk er en lavere ledighed om sommeren.

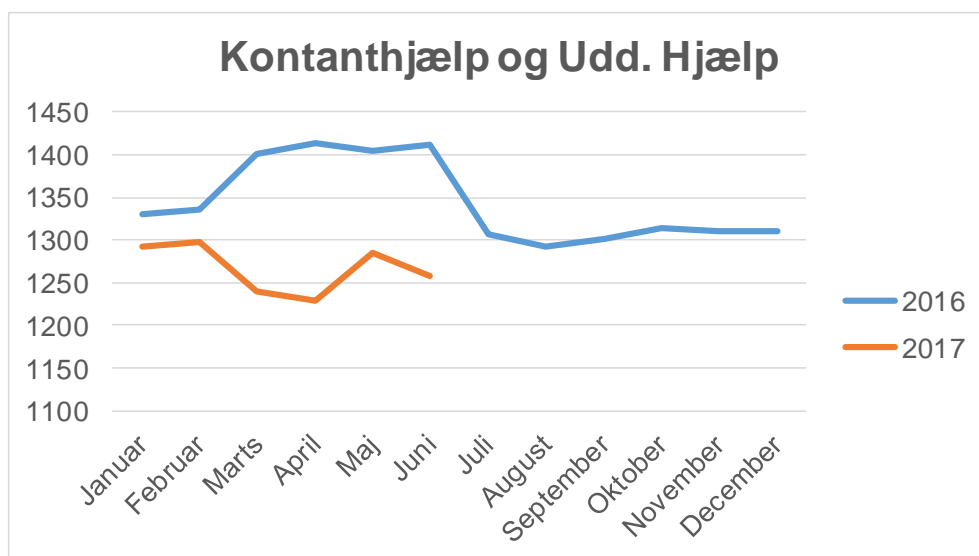
I 2016 var der i gennemsnit 752 forsikrede ledige i Hvidovre Kommune, hvilket er et fald på 75 fuldtidspersoner sammenlignet med 2015. I 2017 forventes det, at antallet af fuldtidspersoner på arbejdsløshedsdagpenge vil stige til 791 fuldtidspersoner. Stigningen i antallet af A-dagpengemodtagere skyldes bl.a., at der er en stor skifteledighed, med korte forløb hvor ledige er imellem to jobs.

2.4 Kontant- og uddannelseshjælp

I 2016 lå antallet af modtagere af kontant- og uddannelseshjælp i Hvidovre Kommune i gennemsnit på 1.345 fuldtidspersoner, hvilket er et fald på 40 helårspersoner ift. 2015. En del af forklaringen på faldet skyldes ny lovgivning, som har betydet, at en række kontanthjælpsmodtagere overgik til i stedet at modtage integrationsydelse. Regeringen har indført, at nytillkomne flygtninge i stedet for kontanthjælp får en integrationsydelse, der svarer til SU.

Den nye lovgivning trådte i kraft juli 2016, og forklarer det fald i antallet af kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere, der ses i grafen for dette tidspunkt.

Det forventes for 2018, at antallet vil falde til 1.187 fuldtidspersoner.

2.5 Aktivering

Aktiveringsområdet har i de seneste år været et væsentligt fokuspunkt i den nationale politiske debat. Erfaringer og undersøgelser viser, at det især er den virksomhedsrettede aktivering og efteruddannelse, som giver ledige de bedste muligheder for at komme i job. Der har derfor i de seneste år været et politisk ønske om øget fokus på virksomhedsrettet aktivering og uddannelse og mindre aktivering i kommunale og private aktiveringsprojekter.

Aktiveringsudgifterne budgetteres samlet på tværs af ydelserne og ud fra den samme refusion. Der er en begrænsning på, hvor stor en andel af aktiveringsudgifterne, som kommunen kan indhente refusion for, det såkaldte driftsloft. Driftsloftet definerer et loft over de bruttoudgifter til aktivering, som kommunerne kan få refusion af.

De foreløbige driftslofter for 2018 er for de to målgrupper (pr. person) opgjort til:

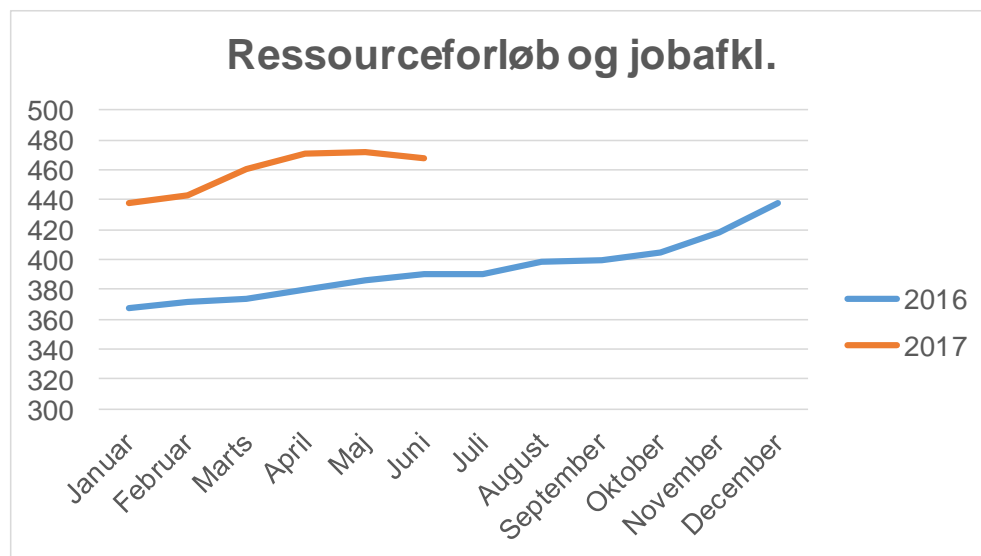
- Modtagere af dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp: 11.414 kr.
- Revalidender (inkl. forrevalidender) og modtagere af sygedagpenge og ledighedsydelse: 10.139 kr.

Udover aktiveringsudgifter under driftsloftet omfatter aktiveringsbudgettet også udgifter til aktiveringsudgifter udover driftsloftet, som kommunen ikke kan hente statsrefusion for. Herudover omfatter aktiveringsbudgettet løntilskud til forsikrede ledige, udgifter til personlig assistance til handicappede i erhverv samt jobrotation.

2.6 Ressourceforløb og jobafklaringsforløb

Antallet af personer i ressourceforløb og jobafklaringsforløb har været støt stigende igennem 2016 til 393 fuldtidspersoner. Denne stigning ser ud til at fortsætte i 2017 og der forventes også i 2018 en stigning til i alt 490 helårspersoner. Stigningen er en følge af FØP-Fleks reformen fra 2013, som betyder, at flere borgere kommer i ressourceforløb i stedet for at modtage førtidspension, ligesom en stor gruppe af borgere venter på et fleksjob. Reformen vil først være fuldt indfaset i 2032.

Dermed skal det stigende antal modtagere af ressourceforløbsmodtagere ses i lyset af et fald i antallet af modtagere af førtidspension.

2.7 Integration

Udviklingen i antallet af tilkomne flygtninge har været faldende siden 2015, hvor man oplevede det højeste antal flygtninge i mange år. Udviklingen er nu på et niveau, som svarer til det relativt stabile niveau, der sås før 2015. Det forventes, at der i 2017 kommer 4.000 flygtninge ud i kommunerne, mens den foreløbige udmelding er 3.000 personer i 2018.

Ved budgetlægningen for 2017 var udmeldingen fra Styrelsen en kvote for Hvidovre Kommune på 61 flygtninge. Efterfølgende er kvoten reduceret til 22. For 2018 er kommunens foreløbige kvote på 26 flygtninge.

Reform af danskuddannelserne

Den 1. juli 2017 træder ændringer i lovgivningen om danskuddannelser til voksne i kraft. Dele af lovgivningen, herunder den del af lovgivningen, som vedrører finansieringen, træder dog først i kraft fra 1. januar 2018.

Reformen indebærer betydelige omlægninger både finansieringsmæssigt og indholdsmæssigt med det formål at gøre danskuddannelserne mere erhvervsrettede og give kommunerne incitament til en effektivisering på området. Finansieringsændringerne består konkret i, at rådighedsloftet for udgifter til integrationsprogrammet, herunder danskuddannelse, bliver kraftigt reduceret og den statslige refusion for udgifter til danskuddannelse for visse grupper af kursister bliver afskaffet.

For Arbejdsmarkedsudvalgets område betyder reformen, at der forventes mindreindtægter på statsrefusion på 2,8 mio. kr. Kommunen kompenseres for de mistede indtægter via budgetgarantien.

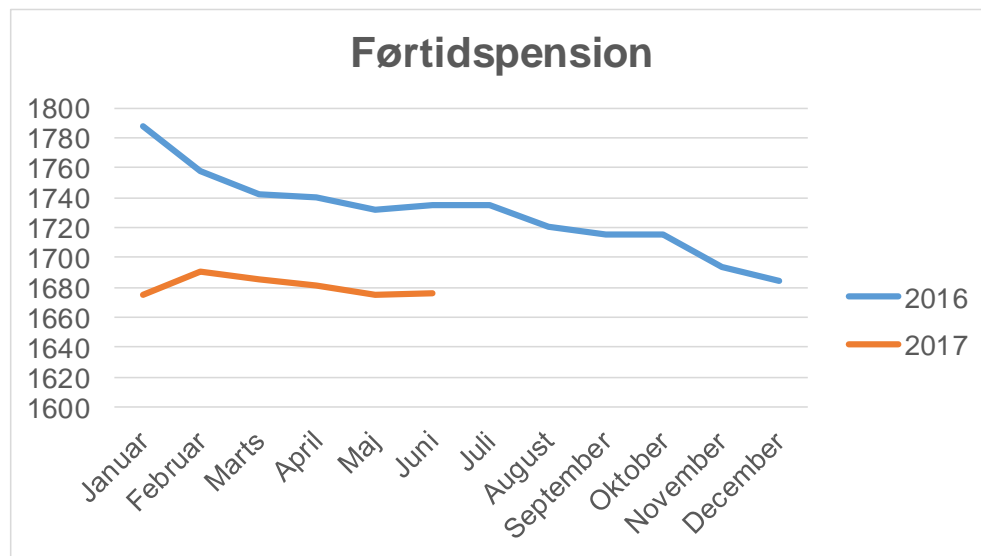
Social- og Sundhedsudvalget

2.8 Førtidspension

Antallet af personer på førtidspension har været faldende igennem hele 2016. Det gennemsnitlige antal fuldtidspersoner har ligget på 1.736 i 2016.

Den faldende tendens er i 2017 skiftet til en mere neutral tendens, og det gennemsnitlige antal fuldtidspersoner forventes at blive 1.687 i 2017.

I år 2018 forventes denne udvikling at fortsætte, således at det gennemsnitlige antal fuldtidspersoner forventes at falde til 1.686.

Fra 2019-2022 begynder folkepensionsalderen at blive hævet fra 65 år til 67 år. Dette betyder, at antallet af personer på førtidspension forventes at stige fra 2019 til 2022 i takt med at folkepensionsalderen bliver hævet. Fra 2030 forventes der også en stigning i antallet af personer på førtidspension, idet folkepensionsalderen hæves fra 67 år til 68 år i 2030

3.0 Sammenfatning

På grundlag af ovenstående forventes udgifterne i 2018 at være i alt 700,4 mio. kr. fordelt på de enkelte områder.

Basisbudgettet for 2018 er på i alt 704,4 mio. kr. og det forventede skøn for 2018 er dermed 4,0 mio. kr. lavere. De 700,4 mio. kr. fordeler sig på følgende områder:

Budget 2018 (Beløb i 1.000 kr.)	Forslag til Budget 2018	Basis- budget 2018	Afvigelse
A-dagpenge	98.331	97.251	1.080
Sygedagpenge	74.322	77.809	-3.487
Kontant- og uddannelseshjælp	127.105	135.059	-7.954
Revalidering	8.791	7.113	1.678

Budget 2018 (Beløb i 1.000 kr.)	Forslag til Budget 2018	Basis- budget 2018	Afvigelse
Ressource- og Jobafklaringsforløb	68.011	53.924	14.088
Ledighedsydelse	18.028	16.249	1.779
Fleksjob	39.813	40.735	-922
Integrationsydelse	5.521	8.973	-3.452
Integrationsprogram	13.439	10.639	2.800
UU	7.624	7.552	72
Aktivering under driftsloftet	26.343	27.123	-780
Aktivering A- dagpenge modt.	6.893	9.053	-2.160
Førtidspension	196.803	205.117	-8.314
Seniorjob	9.324	7.761	1.563
I alt	700.350	704.359	-4.009

(- = mindreforbrug)

En forudsætning for dette skøn er, at den i Økonomisk Redegørelse fra maj 2017 varslede bedring i beskæftigelsen i 2017-18 realiseres samt KLs estimat for overførselsudgifterne.

Alle de ovennævnte områder, med undtagelse af sygedagpengeområdet, seniorjobordningen, udgifter til fleksjob samt medfinansiering af dagpengene, er omfattet af budgetgarantien. Budgetgarantien sikrer, at kommunerne kompenseres via bloktilskuddet for de merudgifter eller mindreudgifter, der har været til de omfattede områder på landsplan. Det betyder, at budgetgarantien (bloktilskuddet) både kan forøges eller reduceres, alt efter om udgifterne har været højere eller lavere end forventet.

Reguleringen af budgetgarantien beregnes på baggrund af de samlede kommunale udgifter – dvs. alle 98 kommuners regnskaber på de omfattede områder. Den endelige regulering bliver herefter fordelt til kommunerne efter den almindelige fordelingsmodel, hvor Hvidovre Kommune får ca. 0,99 %.

Hvis budgetgarantien skal modsvare de faktiske udgiftsstigninger kræver det, at Hvidovre Kommunes stigning er mindre eller svarer til den gennemsnitlige stigning på landsplan.

Medfinansieringen af arbejdsløshedsdagpengene er omfattet af det kommunale beskæftigelsestilskud, og her er der en særlig reguleringsmekanisme.